

Şüpheli/sanık bakımından önemli bir diğer mesele de bunların haklarının ve yükümlülüklerinin neler olduğudur. Bunlara muhakeme safhasında eşit süre muamelesi yapılması ve diğer süjelerle eşit hakların verilmesi gereklidir.

Şüphelinin kendisini savunabilmesi bakımından müdafiden faydalanma hakkı vardır.

Zorunlu Müdafilik: Belirli suçlar bakımından muhakemede talep aranmaksızın müdafî bulunması zorunludur. Bu şekilde görevlendirilen müdafîye zorunlu müdafî denir. Zorunlu müdafilik gerektiğiren bir suç söz konusu olduğunda artık müdafî olmadan hiçbir işlem yapılamayacaktır. Burada şüpheli/sanık ile avukat arasındaki ilişki normal bir vekalet ilişkisi değildir. Burada müdafî bağimsiz bir kamusal organ olarak ortaya çıkar ve şüphelinin/sanığın haklarını savunur.

Şüpheli/sanık eğer çocuk ise veya kendini savunamayacak derecede malül olduğu durumlarda talep aranmadan müdafî görevlendirilmesi zorunludur. Ayrıca isnat edilen suçun alt sınırı 5 yıldan fazla ise şüphelinin/sanığın talebine bakılmaksızın müdafî atanması zorunludur.

Bazı durumlarda işlem bazı zorunlu müdafilik hali söz konusu olabilir. Örneğin tutuklama sorgusu söz konusu olduğunda ve kişi duruşmanın sükrnetini bırduğun için duruşma salonunda bulunulmuyorsa bu durumlarda da bir müdafinin bulunması zorunludur. Müdafiden faydalanma hakkı kendi bünyesinde müdafî seçme hakkını da içinde barındırır. Eğer talebi neticesinde görevlendirilen müdafîyi kabul etmez ise yeni bir müdafî görevlendirilir.

Müdafî, şüpheli/sanık lehine olan işlerde tek başına karar verme yetkisine sahiptir.